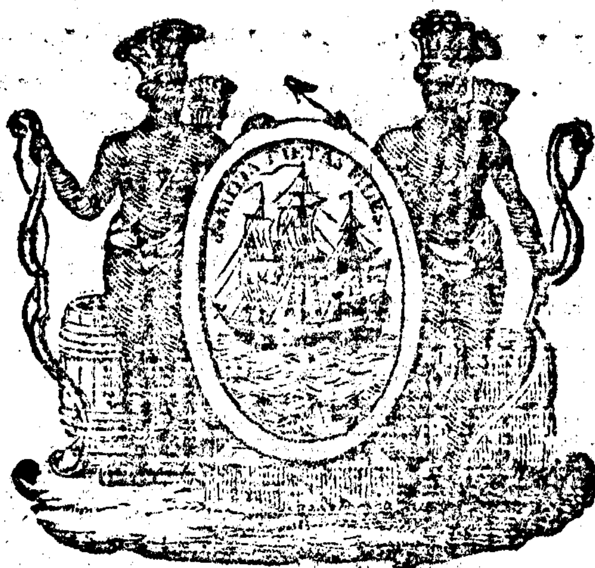
A°. 1839. N°. 88.

Zaturdag, 2 November.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, 1 November 1839.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden als:

1°. Aan de Slaven *Philippus*, *Carolina*, *Doris*, *Jacques* en *Hermanus*; toebehoord hebbende aan A. MELCHERTS.

2°. Aan de Slaven *Bebé*, *Sophia* en *Joseph*; toebehoord hebbende aan den Boedel wijle ANNA ELISABETH van LINCK.

3°. Aan de Slavinnen *Susette* en *Clarisse*; toebehoord hebbende aan C SWAVING. — En

4°. Aan de Slavin *Wilhelmina*; toebehoord hebbende aan H. J. LEGÉ; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1°. PHILIP JAN UBBERGEN.
CAROLINA ALBERTINA UBBERGEN.
THEODORUS JACOBUS UBBERGEN.
JACQUES HENDRICUS UBBERGEN.
HERMANUS JOHANNES UBBERGEN.

2°. HENRIETTA ANNA DRIEBERGEN.
ANNA SOPHIA DRIEBERGEN.
JOSEPHUS FREDERICUS DRIEBERGEN.

3°. SUSETTE LOUISE DOORN.
CLARISSE CHRISTINA DOORN.

4°. MARGARETHA WILHELMINA LICHTVELD.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, den 31 October 1839.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: WALTER CHRISTIAAN KENNEDY en DOROTHEA van SWEVEL, beide alhier woonachtig; zullende dit Huwelijk, bij anticipatie van den gewonen tijd worden voltrokken.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Advertentiën.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

VRIJDAG, 1 NOVEMBER 1839.

Het bloote Erf, gelegen aan de Weidestraat, La. D. No. 31, Nieuwe Wijk; aankomende J. N. DE VRIES GERHARDT. — Bij opbod ƒ50. ABRAHAM BENJAMIN DE VRIES (de Apotheker). Bij afslag ƒ20, JACOB SAMUEL JESSURUN, voor de minderjarigen RACHEL en ISAAC JESSURUN.

Programma.

*Met vergunning van Heeren Burgemeesteren der stad ****

ZAL HEDEN EN OP DE VOLGENDE DAGEN, ONDER MEDEWERKING DER GROOTE KUNSTENAARS, DOOR

DE HEEREN TOEVAL, VERDIENSTE EN GUNST EN DE BEROEMDE CANTRACICE, MEVROUW DE WEDUWE PEU, GEB. GRIL,

EENE

Groote Muzikale, Declamatorische Pantomimische Voorstelling gegeven worden.

EERSTE AFDEELING.

1. Introductie. Een Wiegelied uit A-*mol*, gaat allengskens in E *dur* en *Allegro vigoroso* over.

2. Bravour-Variatiën op het thema: *Hodi mihi, cras tibi*, enz.; gezongen door Mevr. Gril en de Heeren Toeval en Gunst.

3. Koor uit Robert le Diable: *oui, l'or est une chimère*, voorgedragen door een gezelschap industrie-ridders, en door den Baron van Roodbeukelaar gecomponeerd en gedirigeerd.

4. Phantasie en Lamentoso over Staberl's spreekwoord: »*Wenn i nur etwas d'von hätt.*" Voorgedragen door den eerwaardigen toonkunstenaar Verdienste. Zeer aandoenlijk om aan te hooren, vooral het Lamentoso, waarbij de heeren Toeval en Gunst met de kermisviool zullen accompagneren.

5. Groot Pantomimisch Ballet, getiteld: *Sic sunt fata*, en door den grooten machinist, Gunst ontworpen. De muzijk tot hetzelve is een, uit de verschillendste thema's te zamengesteld, Quodlibet, gecomponeerd door den Ouden »Overal-en-Nergens." De Solo-danser Toeval zal daarin zoo zeer uitmunten, dat men hem schier niet meer van zijnen mededinger Verdienste zal weten te onderscheiden. Mevr. Gril verschijnt met een schitterend gevolg van schoothondjes, papegaaijen en apen, om tusschen Toeval en Verdienste te beslissen. Door den hansworst Toeval gelukkig gefopt, doet zij te zijnen voordeele uitspraak, en de knorrige, met litteekenen overdekte, grijskop Verdienste, wordt onder het gejoel van alle gelukskinderen en domperridders eindelijk ten huize uitgeworpen. Toeval en Mevr. Gril geven elkander zegevierend de hand, en bij het lachkoor: »*Zie de heer mij hier als koning* enz." bestijgen zij den troon.

6. De Ledige Beurs. Eene aandoenlijke Romance, voorgedragen door een directeur zonder directie.

7. Groote Balletsprong, uitgevoerd door Mevr. Gril en den heer Toeval. Zij zullen over eenen reusachtig grooten berg van hinderpalen, als bijv. oude wapenrustingen, ijzeren geldkisten, folianten met juchtlederen banden en koperen hoeken en sloten, *statusquo's*, en wat dies meer zij, met eenen enkelen *saut périlleux* henen glippen, en onder het springen den, op dien berg staanden, ouden heer Verdienste, met eene enkele oorvijg op den grond smijten.

Einde der eerste afdeeling.

N. B. Ten einde ook gedurende de *pause* het publiek te vermaken, zal, tegen betaling van ƒ 12 per lot eene Spaansche *Tombola* getrokken worden; waarbij de prijzen zullen bestaan in zilveren *heb-nog-wat geduld*-jes, in gouden *ga-maar-zoo-voort*-jes en in diamanten *het-draait-op-niets-uit*-jes.

TWEEDE AFDEELING.

1. Tusschen-Bedrijf. Een *Potpourri* op nieuw uitgevonden Instrumenten; onder anderen: Manteleskopwielen, Assurantiën-akten, Projectboeken,

Spoorwegen-fluiten, Gas-horens, Effecten-fortepianos, Gezondheids-trompetten, Stoomklarinetten en Financiepauken, uitgevoerd en gedirigeerd door den Kapelmeester Charlatan.

2. Aria van Paesiello: »*Mich fliehen alle Freuden*, enz.," zeer aandoenlijk gezongen door een in ongenade gevallen keeshond, en met de karwats geaccompagneerd.

3. Groot Hocus-Pas door den heer Toeval. Zijn Ed. zal, onder medewerking van den heer Gunst en Mevr. Gril, de eer hebben, de volgende merkwaardige gedaantewisselingen te volvoeren: *Eene Italiaansche Opera* wordt in reepjes gesneden, de reepjes doorgeschud, en eensklaps vermenigvuldigen zij zich derwijze, dat er *dertig nieuwe Opera's* uit voortkomen. Een *ezel* wordt in een' *recensent* en, door middel der tooverkwast, een *recensent* in eenen *ezel* veranderd. Een *sm....p* wordt in eene groote geldkist gestoken en als een *Baanderheer* er uitgehaald. Een *koopvaardijschip* wordt in eenen *ledelzak*, een *zotskap* in eene *allongepruik*, eene *gans* in eene *nachtegaal*, een *bangesch..t..d* in een *held*, een *damesschoentje* in eenen *Kurassier-steevel*, kortom: *zwart* wordt in *wit*, *wit* in *zwart*, *regt* in *krom* en *krom* in *regt* veranderd. Ten slotte zal een ieder, zonder dat hij het beletten kan, door voornoemde goochelaars bij den neus geleid en op onzigtbare klappen, trappen en schoppen onthaald worden.

4. Mevr. Gril zal eene *meteorologische Voorlezing*, over »*de weêrhanen*," houden, ten betooge, dat van *muggen olifanten* en van *tongepuntjes dorschvlegels* te maken zijn.

5. Een jonge wijsgeer zal het een en ander op de Stoomklarinet phantaseren.

5. Groot Pauken-Concert, door den heer Gunst op den rug van den heer Verdienste uitgevoerd; daarbij zal hooren en zien vergaan.

7. Algemeen Slot-Koor met Slot-Tableaux. Bij het koraal: »*'t is alles, alles, ijdelheid*, enz.," verandert de vertoonplaats in eene groote geregtszaal. Op het regterlijk gestoelte zitten Minos, Eacus en Rhadamanthus. De vertooners verschijnen nu echter in eene geheel andere gedaante: Mevr. Gril is lam geworden, en laat droevig de lip hangen. De heer Toeval heeft het hansworstenpak uitgetrokken, en valt in onmagt; de heer Gunst heeft zijn kiesregt verloren, en loopt bedelen; Verdienste wordt door de *retorte* overgehaald, en verschijnt ten laatsten in eenen schitterenden luchtglans.

Het gordijn valt.

De Vertoonplaats is in het bosch van *Picorno*.

Het schouwspel begint met den dageraad en eindigt na middernacht.

HET LEVEN;

DOOR

O. G. HELDRING.

Er heerscht op aarde geen grooter verwarring en wanbegrip, dan in het denkbeeld, dat men aan het woord *leven* hecht. Gaat men het *menschelijk leven* in, men vindt overal het *leven van vrolijk Fransje*, als het *echte leven*, geacht. Treedt gij dan het huis binnen van een, die in de oogen der menigte *goed leeft*, dan zult gij vinden, dat men daarom van hem zegt: *hij weet te leven*, omdat alles bij hem levenslust en genot ademt. Ziet gij hem, gij staat verbaasd over de *levendigheid*, waarmede hij zich beweegt, en de duizende nietsbeteekenende complimenten, waarmede hij u overlaadt; maar weet het, die zijn *fijne levensmanieren!* Omdat al, wat *aan den man is, leeft*, daarom behoort hij in de oogen van het gemeen tot de grootste geesten; in deze verwart het volk echter *levensgeest* met *levendigheid*. Mogt u de eer te beurt vallen, om eenen dag bij dien *levensman* te vertoeven en zijne gastvrijheid te gebruiken, gij zult dan vinden, dat het *levensdoel* in zijn huis *een plantenleven* is; want de zetels van het *levensgenot* zijn bij hem de mond en de maag. *Schept vreugde in het leven:* dit is de eenige steeds wederkeerende spreuk des *levens;* en men dwingt u alle *levenswijsheid* te verzaken, om slechts *voor* of liever *tegen* uwe maag te *leven;* dat heet dan nog het *regte leven.*

In het midden van dit *leventje*, hetwelk gij in uwen smaak een *heidensch leven* zoudt noemen, omdat een *helsch leven* steeds uwe gehoorzenuwen verstompt, en een *bont leven*, door het eeuwig gedraai, uwe oogen doet duizelen — is de beker de *levensbron*, en eerst als hij zoolang geledigd is, dat *alles leeft, wat er is*, begint gij ten volle te bemerken, dat *dit leven* eigenlijk *levenloos* is, omdat hier alle *ligchamelijke leven*, ten koste van het *geestelijke leven*, gevoedsterd wordt. Maar de wereld leert het u anders. Zij zegt u: de *levensreis* is toch zoo kort, dat er niets dwazer is, dan dat men *arm leven* boven *rijk leven*, *lang leven* boven *sterk leven* kiest, en dit kan, volgens haar, slechts in het brein van hem opkomen, die dwaas genoeg is, om *eeuwig leven* en uitgesteld genot te begeeren boven *tijdelijk leven* en onmiddelijk genot.

Geen beter leven dan een goed leven: zoo heet het op het uithangbord, dat boven de deur staat; en ofschoon men door dit *goed leven* den *levensdraad* verkort, zoo houdt men zich echter zoo lang aan de gedachte, *half leven is geen leven*, vast, totdat men allen *levenslust* verloren heeft, en als *levenloos* onder hen rondwandelt, die nog *springlevend* op het zelfde *levenspad* der onververzadiging voorthollen. Als alle lust vergaat in het *leventje van God in Frankrijk*, ontwaakt, met den laatsten zucht, de begeerte naar *stilleven.* Tot nog toe kende men slechts de *stillevens* uit schilderijen en romans, waar zij óf doode dieren, óf doode menschen betroffen. Nu echter, terwijl alle *levenskracht* vernietigd is, wordt dit *stilleven*, omdat het met de aamechtigheid der ziel overeenstemt, als het *ware leven* geprezen, bewonderd en begeerd.

Als de *levenstijd* ten einde spoedt, en de *levensdagen* weinig worden, dan zoude men den laatsten penning nog wel voor eene *levensverzekering* voor een *stil leven* over hebben. Maar dan is het te laat, en de *levensweg*, die nooit voor den zoodanigen iets anders was, dan een weg voor iemand die *levendig dood* was, spoedt ten einde. Dan zinkt hij, die *zonder leven* was, in het *levenlooze graf*, en men plaatst op dengenen, bij wien *dood* en *leven* gelijkbeteekenende woorden waren, het volgende grafschrift: »Hij, die hier *levenloos* ligt, wist zoo min, toen hij *leefde*, wat *leven* was, als hij, nu hij *dood* is, weet wat *dood* is, en zal zoo weinig in het stille graf leeren wat *eeuwig leven* is, als hij in het *zinverdoovende leven* leerde wat *sterven* was."

GESCHIEDKUNDIG MENGELWERK.

Roggebrood was in de Nederlanden eerst de algemeene kost; naderhand werd het grof- en eindelijk fijn tarwebrood; dit was echter lang tot Paschen (*de Paaschbroeden*) en Kersmis (*de duivekaters of wiegbroeden*) bepaald. Als plaats waar men beschuit bakte, was lang alleen *Wormer*, in *Noord-Holland*, bekend. Onlangs zag iemand te *Leiden* eens op een' Zaturdag, *zeven-en-veertig* verschillende soorten van broeden en broodjes.

In 1827 en 1828 zijn uit de Provincie *Vriesland*, *veertien millioen* ponden Boter vervoert.

Op den Vrede te *Utrecht* vertoonde de Portugeesche Minister d'Acunha, een' oranjeappel, als eene vrucht, die tweemaal *in het jaar* op zijne landgoederen voortkwam, en daarop nam de beroemde van der Dussen, eene *Stolksche* kaas op, als eene vrucht, die zijne landgoederen tweemaal daags voortbragten.

De Thee werd in de zeventiende eeuw genoegzaam als een algemeen geneesmiddel geroemd. Dr. Cornelis Bontekoe vond er geene zwarigheid in, om *twee honderd* kopjes te drinken, *zoo als hij zelf eens gedaan had.* De Thee is in 1666 uit Holland naar Engeland gekomen, en werd in 1740 in *Vriesland* nog als geneesmiddel gebruikt.

De Koffij is vrij wat later dan thee bekend geworden en in gebruik gekomen. Eerst de beroemde Witsen bragt de Koffij-teelt naar *Java* en *Suriname* over, en het schijnt, dat toen (omstreeks 1690) ook eerst de Koffij in *Nederland*, in zwang is geraakt.

De Tabak werd door sommigen, als de *Koninklijke Plant* geroemd. Sommigen hielden hem zelfs nuttig tegen de Pest. Andere beweerden, dat hij hinderlijk was voor de eeuwige zaligheid. Een Predikant, die rookte, mogt (in de 17de eeuw) in geen zes weken preken. Een halve eeuw daarna keerde het met velen zoo om, dat Holberg beweerde, dat de Hollanders zich zonder pijpen en tabak in den Hemel zouden vervelen. Tusschen 1723 en 1751 vonden er te *Gouda zestien duizend* menschen hun bestaan van het pijpenbranden.

De Jenever kwam eerst laat in *algemeen* gebruik. Voorheen dronk men witten wijn op alsem, en wel aan de huizen der Apothekers; de jenever bleef tot de lagere standen bepaald; »zelfs," zegt de beroemde Scheltema, »zou in mijn akademietijd een student, die zorg voor zijnen goeden naam droeg, zich wel gewacht hebben, om openlijk naar een glas jenever te vragen." In 1804, daarentegen, waren 1800 jeneverkroegen in *den Haag* en *Scheveningen*; in 1828 700 te *Leiden*, en te *Utrecht* werden in dat jaar door elkander *meer dan vijf en vijftig ankers jenever daags uitgedronken* (behalve hetgeen gesmokkeld is, hetwelk mede niet weinig zal zijn).

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het Galjootschip Concordia, Kapt. J. H. Witt. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit HEDEN.

Het nieuw gekoperd tweedeks Fregatschip Noord-Holland, Kapt. H. K. Kuijl. — Adres bij Gebroeders Reijus. — Sluit MAANDAG.

Getijden.

		Hoog Water.		Laag Water.
2 *Zaturdag.*	's mor.	3-00	's av.	9 00
3 *Zondag.*	»	3-45	»	9-45
4 *Maandag.*	»	4-30	»	10-30
5 *Dingsdag.*	»	5-15	»	11-15

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.